

V. Magyarországi Textiltisztító Konferencia

Lázár Károly

A Textiltisztító Egyesülés 2012. november 6–8. között ötödik alkalommal tartotta meg évenként rendezett konferenciáját, ezúttal Balatonkenesén. A konferencia megrendezését a **JENSEN GROUP** és a **Procter & Gamble** magyarországi képviseletét ellátó **PSG Hungary Kft.** főszponzori közreműködése segítette és a szervezésben a **Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület** is szerepet vállalt. A kitűnő hangulatú, nagyszámú résztvevőt vonzó rendezvény második napján igen érdekes előadásokat hallgathattunk meg, amelyek egy része nem csak a textiltisztító szakemberek számára adott hasznos információkat, hanem a textilipar más területein működő vállalatokat is érdekelhette volna. Az előadások mellett 12 hazai és külföldi cég is bemutatkozott kis kiállítások és információs asztalok formájában, amelyeken a textiltisztító ipar számára kínált anyagokat és eljárásokat ismerhettek meg a konferencia résztvevői.

A következőkben rövid összefoglalót közlünk az elhangzott előadásokból.

* * *

A konferencia előadássorozatot *Király Valériának*, a Textiltisztító Egyesülés igazgatójának üdvözlő szavai nyitották meg.

A textiltisztításhoz közvetlenül kapcsolódó szakmai előadások

„Zöld” mosodák megjelenése Németországban a következő években című előadásában *Lothar Kühne*, a Liga Oeconomica elnöke beszámolt a szervezet keretében 2010-ben indított és 2016-ig befejezendő Laundry Innovation Network (LIN) elnevezésű projekt tevékenységéről és ennek az automatizált, ún. „zöld” mosodákra vonatkozó kezdeményezéséről. A programhoz 11 vállalat, 1 egyesület és 3 oktatási-kutatási intézmény csatlakozott. Céljuk olyan berendezések kifejlesztése, amelyekkel megoldható az üzemen belüli automatizált szállítás, a hajtogatott síktextiliák rendszerezett konténerbe rakodása, valamint általánosságban a mosodákban a logisztikai feladatok automatizálásának és az energiamegtakarítás lehetőségeinek feltárása. Tevékenységükről bővebben a <http://www.w-lin.eu/> internetes címen olvashatunk.

Merre halad a textiltisztítás fejlődése Európában? – Ezt a fontos kérdést tárgyalta három külföldi előadó.

Peter Wenkes a Textiliák Ápolásának Nemzetközi Bizottsága (**International Committee of Textile Care, CINET**) tevékenységét ismertette. Ez a szervezet egyesíti a különböző országokban működő, a textiliák ápolásával, mosásával, tisztításával foglalkozó vállalatokat képviselő egyesületeket. A CINET-tel a magyar

Textilipari Egyesülés is kapcsolatot tart és a nemzetközi szervezet fel is vette programjába az együttműködést a magyar egyesüléssel. A CINET számos nemzetközi projektben vesz részt, egyebek között a professzionális textiltisztítás fenntarthatóságát vizsgáló benchmark tanulmány összeállításában, a mosás, a száraz tisztítás és az árukezelés higiénijával (az ehhez szükséges egyéni védőfelszerelésekkel) foglalkozó projektben és az energiatakarékos eljárásokkal foglalkozó programban. Minderről az interneten a www.cinet-online.net címen lehet tájékozódni.

A Lengyel Textiltisztító Egyesület igazgatója, *Cecylia Wysokińska Matczak* üdvözlötte a konferencia résztvevőit, majd *Piotr Pawlak*, a JENSEN GROUP lengyelországi képviselője előadásából képet kaptunk a lengyel textiltisztító iparról és az egyesület tevékenységéről. Ott 2001-ben alapították meg hivatalosan a textiltisztítókat tömörítő egyesületet, amely tényleges tevékenységét 2005 óta fejti ki. Céljuk a szakmai tapasztalatcsere, egy erős csoport kialakítása a minőségi előírások betartására, a textiltisztító munkában nemzetközi szabványokhoz (ISO 9001 és ISO 14001) való alkalmazkodás, az innováció elterjesztése, a Lengyelországban nagyon elterjedt kis mosodák nagyobb vállalatokkal való felváltása érdekében teendő intézkedések meghozatala és a professzionális textiltisztító tevékenység presztízsének emelése. A lengyel textiltisztító ipart számos probléma sújtja, például a jelentős szakemberhiány, a szakképzés és a textiltisztítással kapcsolatos kutató-fejlesztő intézet és a mosodákra vonatkozó hatósági előírások hiánya, valamint a bankok értetlensége a mosodák finanszírozási igényeivel szemben. Az egyesület 2008-ban csatlakozott az Európai Unió 7. keretprogramja ke-

retében indított ún. „Laundry 2015 – SMILES” programhoz, amelynek fő célja új technológiák kifejlesztése a mosodák energia-felhasználásának és szén-dioxid-kibocsátásának csökkentésére. (Lásd bővebben: www.smileslaundry.eu/en/Home.) Mindezekon túl egy sor nagyon érdekes, megdöbbentő adatot is megismerhettünk a lengyel mosodaiparról: 2008 és 2012 között például 25 db új csőmosógépet helyeztek üzembe. Elgondolkodtató, hogy a mosodák éves átlagban 5,5 millió eurót ruháznak be. Az összeg 75 %-a Európai Uniótól érkező vagy egyéb támogatás, 15 % bankhitel, 10 % befektetési alap.

Pavel Špilák, a Szlovák Textiltisztító Egyesület igazgatója ismertette a textiltisztítás helyzetét hazájában, ahol korábban minden megyében több különböző intézmény számára dolgozó mosoda működött: külön-külön mosodákat üzemeltettek a kórházak, a szállodák és vendéglátó üzemek, a honvédség stb. Ezeket hét nagy központi mosodába vonták össze, amelyek közül kettő szlovák alapítású, a többi külföldi cég tulajdonában van és jelentős részben külföldi megrendelésre bér munkát is végez. Ezekben a nagyüzemekben igen fejlett technikát és technológiát alkalmaznak. A fejlesztések a koncentráció, a piac kiszélesítése, a technológiai innovációk meghonosítása, a termelékenység javítása irányában hatnak. A nagyobb és kisebb mosodák arányát 80/20 %-ban látják optimálisnak. Szükséges a fokozottabb energiamegtakarítás és be kell rendezkedni az újabb és újabb textilipari szálanyag-fajták megjelenésére, az ezekkel járó tisztítási követelmények teljesítésére. Előadásában hangsúlyozta, hogy az új technológiák (robotok, számítógépes vezérlések stb.) kifejlesztése és alkalmazása magasan képzett, fiatal szakembereket igényel.

Rendkívül nagy érdeklődés kísérte dr. Deme Tibornak, a Dunántúli Mosodák Kft. ügyvezetőjének

Takarékoskodni mindennel – avagy: Hogyan mossunk a jövőben, ha már a vízcsapot is elzárták? című előadását. A meglehetősen sokrétű, olyan módszerek felsorakoztatását takarta, amelyek így foglalhatók össze: takarékoskodni csak okosan szabad! Azzal érdemes takarékoskodni, ami nagy részt képvisel a költségekben. Az előadó beszélt a munkaszervezés, a hatékony ösztönző rendszer, az automatizálás fokozásának jótékony hatásáról a bérköltségek terén lehetséges takarékoskodás keretében, a fűtés célját szolgáló gőztermelés lehetőség szerinti csökkentéséről és helyettesítéséről a közvetlen gáz- vagy elektromos fűtés alkalmazásával, a meleg levegőből ill. vízből keletkezett hulladék-hő hasznosításának fontosságáról, a hőszivattyú alkalmazásáról, ahol erre megvan a lehetőség, a víztakarékos technológiák alkalmazásának szükségességéről. Mondanivalóját szemléletes példákkal illusztrálta.

A Procter & Gamble céget öt éve képviselő PSG Hungary Kft. ügyvezető igazgatója, Karóczkai Sarolta és munkatársa, Takács Zsolt **Kihívások és válaszok a 21. századi mosodai iparágban** c. előadásukban először felelevenítették a P&G cég 175 évre visszanyúló történetét, amely ma 160 országban, 126 ezer munka-

vállalóval működik. A magyar cég nagy kapacitású ipari, szállodai és egészségügyi mosodáknak nyújt technológiai szolgáltatásokat az Ariel Professional System termékcsaládba tartozó mosószerekkel és adalékanyagokkal. 2012 tavaszától már a felülettisztítás és konyhai higiénia területén is kínálnak P&G Professional márkájú termékeket és megoldásokat. A magyar képviselő egyúttal több közép-európai országban is ellátja ezt a feladatot.

A 21. század kihívásait a textiltisztító ipar szempontjából az előadók elsősorban abban látják, hogy instabil a gazdasági környezet, átalakulóban van a tulajdonosi struktúra, előtérbe került a környezetvédelem, az energiagazdálkodás fontossága, változások állnak be a demográfiai viszonyokban és ebben az iparágban is erősen éreztetni hatását a globalizáció. Ami a mosodákat illeti, nagy fontosságot kell tulajdonítani a felhasznált mosószerek, adalékok, valamint a technológiai kivitelezés és a gépek kiváló minőségének, megbízhatóságának, a fenntartható fejlődésnek. Az ügyfelek kiváló minőségű termékeket, gyors és rugalmasan alkalmazkodó szolgáltatást, és mindemellett minél kedvezőbb árat várnak el. A P&G Professional termékeivel ezeknek a kihívásoknak igyekszik megfelelni.

Egyéni igényekhez igazítható finiselő technológia címmel mutatta be előadásában Németh András, a JENSEN GROUP (<http://www.jensen-group.com>) cég magyarországi eladási vezetője cége újdonságait. A JENSEN GROUP immár negyedik alkalommal vett részt a konferencián főszponzori minőségben.

Az előadó megemlékezett a röviddel 80. születésnapját követően, júniusban elhunyt Jørn Munch Jensenről, a JENSEN GROUP alapítójáról. Az 1937-ben alapított dán cég neve 1960 óta vált széles körben ismertté a textiltisztító szakmában, amikor igen nagy sikert aratott a piacon elsőként megjelent, nagymosodák számára kifejlesztett hajtogató gépe. Ez a gép világszerte nagy sikert aratott, és 1973-ban hasonlóan nagy visszhangra talált az első beadogató gép, valamint a az 1980-as években forgalomba hozott törölközőhajtogató, a JENSEN Butterfly. Ma már a Butterfly Tematic Pro berendezés az aktuális változat, amely akár 4 lerakóval is rendelhető.

A Butterfly frotírhajtogató család által biztosított hajtásképp az idők folyamán a minőségi vendéglátásban általános követelménnyé vált. Az 1990-es években felvásárlások útján a cégcsoport tagjává vált a csőmosógépek széles palettáját gyártó SENKINGWERK GmbH, a szennyes és/vagy tiszta textilálya válogatására, tárolására és felhasználási helyére történő szállítására szolgáló rendszereket gyártó FUTURAIL, a munkaruha kezelésére, válogatására szolgáló berendezések gyártására és fejlesztésére szakosodott METRICON Conveyor Systems, és a nagy mosó-csavarógépeket és szárítókat

gyártó L-tron cég. A JENSEN GROUP az 1990-es évek végén elsőként vált komplett megoldásokkal szolgáltatójává a mosodaipar számára. Fejlesztő tevékenységének középpontjában az automatizálás és a fenntartható mosodafejlesztés áll.

Az előadás során megismerkedhettünk a Jensen gyártmányú kalanderekkel, a CleanTech elnevezésű, gőz nélküli (közvetett gázfűtéssel működő berendezésekkel üzemelő) mosodával, a Viking 2000 típusú szeparátorral, amelynek célja a nagyméretű sítexiliák (pl. lepedők) nehéz fizikai munkát igénylő berakodásának megkönnyítése, a Jenrail Automatic 2000 távadagoló rendszerrel, a különböző csipetős berakodó készülékekkel, a Jenscan MPS számítógéppel vezérelt, minőség szerinti válogató rendszerrel, a Butterfly hajtógató rendszerrel, amely különféle kivitelei révén a legkülönbözőbb termékek hajtogatására alkalmas a sítáruktól a ruhadarabokig, a Jenform Omega családba tartozó finiselő alagúttal, automata hajtógatóval, rakodóval, valamint a tételkövetési funkcióval is rendelkező Jensen Cockpit számítógépes termelésirányító rendszerrel.

A JENSEN GROUP olyan egyéni igényekhez igazítható megoldások megvalósítására tesz javaslatot vevői számára, melyek termelékenységük növekedését, ezáltal piaci helyzetük javulását és a fenntartható fejlődést biztosítják a számukra.

A JENSEN GROUP jelszava: „*Lépj be a mosoda-automatizáció új korszakába!*”

A belga Christeys csoport innovatív termékei és eljárásai a textiliák ápolásának minden részterületét átfogják: a cég gyárt mosószerket, foglalkozik a vízkezeléssel, az energiatakarékos megoldásokkal, a textilhigiéniával stb. A konferencián a cég képviselője, *Stijn Boeren* és a céget hazánkban képviselő Christeys Higiénia Kft. ügyvezetője, *Somodi Péter Víz- és szennyvíz-*

kezelés a mosodában a megtakarítás jegyében címmel tartott előadást. A Christeys kutatási-fejlesztési tevékenységében nagy hangsúly van a vízzel való takarékosság követelményén és a mosodákban olyannyira fontos vízminőségen. Fejlesztési munkájukkal elérték, hogy a csőmosógépekben 1 kg textília kimosásához korábban akár 7 litert is elérő vízszükségletet 1,5–2,5 literre lehet csökkenteni. A Saxony Max eljárással – amelyben a hideg víz felmelegítése forró szennyvízzel történik – a hagyományos módszerekénél tapasztalt 4,5–6,5 kWh/kg energiafelhasználás 0,15 kWh/kg-ra méréselkelhető. A szőnyegtisztításhoz (a szilárd szennyezőanyagok előmosás során történő eltávolításához) ajánlott Vort-X Cyclone technológia alkalmazása 2,5 l/kg vízmegtakarítást eredményez. A WaterFLO-X technológia fiziko-kémiai hulladékvíz-kezelési rendszer: vegyszer hozzáadásával és keveréssel választja le a szilárd szennyezőanyagokat és a nehézfémeket.

Bértexília szolgáltatás a magyar egészségügyben – ez volt a témája *Babos Imre*, a Magyar Egészségügyi Mosodák Kft. igazgatója előadásának. A bértexília szolgáltatás teljes körű szolgáltatást jelent, amely leviszi az üzemeltetéssel kapcsolatos költségek terheit a kórházakról. Magában foglalja a beszerzést, a rendelkezésre tartást, a szállítást, a tisztítást, a karbantartást,

az adminisztrációt, és védőruhák esetében személyre szabott termékeket biztosít a munkavállalóknak. Nagy előnye ennek a fajta szolgáltatásnak, hogy egyszeri költségek felmerülése helyett a költségek egyenletes eloszlásban merülnek fel és így tervezhetők, egységes anyagminőséget biztosít, egy kézben tartja a beszerzést, a tisztítást és a karbantartást (javítás, selejtezés, pótlás). Normális elhasználódás esetén az újra cserélés logisztikai költsége csökken. Mód van arra, hogy az egyes darabokat valamilyen kóddal lássák el, vagy bennük chipet helyezzenek el, amivel lehetővé válik a textília útjának pontos nyomon követése. Komplet logisztikai szolgáltatás nyújtható, aminek az lehet az eredménye, hogy minden munkavállaló saját szekrényébe kerüljön a kitisztított ruhája. Kielégíthetők a műtői textiliák iránt támasztott szigorú higiéniai és használati körülmények.

A magyar textiltisztító ipar is küszködik a szakoktatásban tapasztalható anomáliákkal. A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület, mint az OKJ szerinti felnőttképzések tekintetében akkreditált szervezet, a maga lehetőségeivel igyekszik segíteni ezeken a gondokon. *Lakatosné Győri Katalin*, a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület ügyvezető főtárgya **Mi várható a textiltisztító szakképzésben a tervezett jogszabály-változások alapján?** c. előadásában össze-

foglalta az egyesület textiltisztító ipari eddigi továbbképző tanfolyamainak eredményeit és méltatta a gyakorló textiltisztító szakemberek nagyra értékelt oktatói tevékenységét ezeken a tanfolyamokon. Az egyesület 2004 és 2011 között 10 textiltisztító tárgyú tanfolyamot szervezett.

Az előadó ezután tájékoztatást adott azokról a változásokról, amelyek a 150/2012. (VII. 6.) Korm. sz. rendelet értelmében az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) módosításával kapcsolatban 2013 januárjától ill. szeptemberétől kezdve lépnek érvénybe. A textiltisztítással kapcsolatban változást jelent, hogy az új besorolás szerint ez a szakma most a könnyűipari szakmacsoportban 32 54202 OKJ szám alatt „Textiltisztító és textilszínező” elnevezést kapott, ami, mint alap-szakképzés, ezentúl csak iskolarendszeren kívül, tanfolyami formában oktatható. Az új elnevezés azért vált szükségessé, mert a korábbi 33 81402 Vegytisztító, kelmfestő, mosodás és a 33 54208 Textilkikészítő, színező szakmákat összevonták. Az említett 32 54202 OKJ szám felbontása megmutatja ennek az oktatási formának a jellegzetességét: a 32 az alsó középfokú szakképesítés, az 542 a szakképzés tanulmányi területét (textil, ruha, cipő, bőripari képzés), a 02 az azonos szakképzés tanulmányi területű képesítések sorszámozását jelenti.

A képzéshez négy modulzáró vizsga tartozik:

- textilipari alap- és segédanyagok, textiltermékek (írásbeli vizsga),
- textiliák elő- és utókezelése (gyakorlati vizsga),

- textiliák színezése, tulajdonságjavító műveletek, és gépei (gyakorlati vizsga),
- textiliák mosása, vegytisztítása, műveletei, gépei (gyakorlati vizsga).

A komplex szakmai vizsga időtartama 390 perc, amit állami szakmunkás vizsgabizottság előtt kell tenni. A vizsgán írásbeli feladat nincs, a Textiliák elő- és utókezelése, színezése, mosása c. témakörben 360 percnyi gyakorlati, a Textilipari alap- és segédanyagok, textiltermékek c. témakörből 30 percnyi szóbeli vizsgát kell tenni.

Az egyesület 2013-ban is folytatni kívánja a textiltisztítás témájú tanfolyamok szervezését, ami iránt máris mutatkozik érdeklődés. Tervezik 30 órás elméleti és 6 órás, üzemlátogatással egybekötött gyakorlati foglalkozás keretében új témák feldolgozását, szükség esetén új előadók bevonásával, a következő témakörökben:

- technológiai fejlesztések,
- gépészeti újdonságok a mosás és vegytisztítás területén,
- innováció a segédanyagok, vegyszerek, az adagolástechnika területén,
- további törekvések az energia- ill. vízgazdálkodás, valamint a környezetkímélés terén,
- modern eljárások az egészségügyi textiliák tisztításában,
- a kémiai biztonság, a munkavédelem időszerű kérdései,
- korszerű logisztikai megoldások,
- újszerű textilanyagok és termékek tulajdonságai,
- a minőségmegővő szolgáltatás feltételei.

Az egyesület várja a textiltisztító szakemberek véleményét, javaslatait ezekkel kapcsolatban.

Előadások a textiltisztítást is érintő újabb jogszabályokról

A fogyasztóvédelem új szabályainak ismertetésére vállalkozott dr. Baranyai András, a Nemzeti Államigazgatási Központ jogtanácsosa **Hatósági ellenőrzéskor és panaszbejelentéskor alkalmazható jogszerű védekezési taktikák – Új szabályozási elemek, szabályozás a fogyasztóvédelemben** című előadásában. Részletesen ismertette az ellenőrzés során kötelezően

felvett jegyzőkönyv tartalmi előírásait, hangsúlyozva, hogy az ellenőrzött vállalkozásnak lehetősége van a jegyzőkönyvben nyilatkozat megtételére az eljárással és annak megállapításaival összefüggésben. Lehetőségük van nyilatkozni akkor is, amikor a hatóság arról értesíti a vállalkozást, hogy eljárást indít az ellenőrzéskor tapasztalt jogsértéskor, és egyben felkéri a vállalkozást nyilatkozatra. A nyilatkozatok megtétele egyrészt a vállalkozás érdekeit is védi illetve védheti, másrészt a vállalkozás ezzel eleget tesz a jogszabályban meghatározott együttműködési kötelezettségének is. A nyilatkozatok tartalmának az eljárás későbbi szakaszaiban is jelentősége lehet, amikor például a bírósági eljárás lefolytatása során az eljáró bíró értékeli a felek korábbi nyilatkozatait. A nyilatkozatok tényszerű megtétele a vállalkozás pozícióját is javíthatja az eljárás során és egy esetleges peres eljárás kimeneteletét is eldöntheti.

Előadásának második részében az előadó a fogyasztóvédelmi szabályozás jogszabályi környezetének változásait ismertette. A változások egyike a fogyasztóvédelmi törvény (1997. évi CLV. tv.) 2012. június 29-én hatályba lépett átfogó módosítása, a másik pedig a piacfelügyeleti törvény (2012. évi LXXXVIII. tv.) szeptember 1-jei hatályba lépése. A piacfelügyeleti szabályozás lényeges eleme, hogy az eddigi kormányrendeleti szintről törvényi szintre emelkedett a szabályozás, kiemelve a terület fontosságát. A jelentősebb változások a következők:

- A fogyasztó fogalmának megváltozása, illetve kiszélesedése. Ezentúl ugyanis fogyasztónak minősülnek a természetes személyek mellett az egyházak, a kis- és középvállalkozások, az egyesületek, a társasházak is.

- A két törvény alapján lefolytatott fogyasztóvédelmi eljárások során 8-féle hatósági intézkedés csak akkor folytatható le, ha a jogsértés a fogyasztó életére, egészségére, testi épségére van hatással, illetve jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy a fogyasztók széles körét érinti. Ilyen intézkedések: a termék értékesítésének felfüggetlése, forgalomból való kivonása, az üzlet bezárása stb. A jogalkotó ezeket az intézkedéseket általában a piacfelügyeleti törvény rendelkezéseinek megsértése esetén teszi alkalmazhatóvá.

- A panasztétel és a minőségi kifogás tekintetében törvényi előírás, hogy amennyiben a panasz azonnal nem orvosolható, az írásbeli panaszügyintézkedésre vonatkozó rendelkezéseket kell a vállalkozásoknak betartaniuk. Ez azt jelenti, hogy a panasz előterjesztésétől számított 30 napon belül írásban kell válaszolni. Amennyiben a válasz elutasító jellegű, az elutasítás indokát is közölni kell a panaszossal. Ezek mellett a panasz fórumokról is tájékoztatást kell adni; ennek az illetékes jegyző, az illetékes fővárosi/megyei kormányhivatal fogyasztóvédelmi felügyelője és a megyei/fővárosi békéltető testület megnevezését, címét és telefonszámát is tartalmaznia kell. A levelezést ezentúl nem 3, hanem 5 évig kell megőrizni.

- A szolgáltatási ill. eladási díj mellett az egységárat is fel kell tüntetni (1 darabra, 1 méterre, 1 kg-ra stb. vonatkoztatva), mégpedig bruttó összegben, és a magyar törvényes fizetőeszköz megjelölésével („forint” vagy „Ft” felirattal).

Az egészségügyi intézmények számára végzett szolgáltatások a textiltisztító ipar rendkívül fontos tevékenységét jelentik. Ennek egy új szabályozásáról adott tájékoztatást **Mátyus Melinda Margit**, a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSZI) munkatársa **A GYEMSZI szerepe a magyar egészségügyben** c. előadásában. Mint elmondta, a GYEMSZI az egészségügyért felelős államtitkár irányítása alatt álló központi hivatal. Önállóan működő és gazdálkodó, középírányítói jogosítványokkal felhatalmazott központi költségvetési szerv, amely előírásait felett teljes jogkörrel rendelkezik.

A korábban önkormányzati irányítás alatt álló szervezeteket a GYEMSZI két lépésben vette át: először a 2011. évi CLIV. törvény alapján a megyei önkormányzati intézményeket és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeit, majd a 2012. évi XXXVIII.

törvény szerint a települési önkormányzatok fekvőbeteg-szakellátó intézményeit. Most már a GYEMSZI gyakorolja az állam fenntartásába illetve tulajdonába került egészségügyi intézmények, továbbá az országos gyógyintézetek felett az egyes fenntartói, valamint a hatáskörébe tartozó költségvetési szervek tekintetében a középírányítói jogokat, a gazdasági társaságok tekintetében a tagsági jogokat, az alapítványok esetében pedig az alapítói jogokat. A közbeszerzéseket illetően a GYEMSZI-nek vannak saját közbeszerzései, továbbá felügyeli és ellenőrzi az irányítása alatt lévő intézmények közbeszerzéseit, és mint központi beszerző szervezet is működik.

Otótt Annamária, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (BVOP) központi ellátási főosztályának vezetője **Központi ellátás a központi közbeszerzési törvény tükrében** című előadásában bevezetesként megjelölte azokat a jogszabályokat, amelyek alapján dolgoznak. Ezek:

- a büntetés-végrehajtási szervezet részéről a központi államigazgatási szervek és a rendvédelmi szervek irányában fennálló egyes ellátási kötelezettségekről, a termékek és szolgáltatások átadás-átvételének és azok ellenőrzésének rendjéről szóló 44/2011. (III. 23.) Korm. rendelet;

- a büntetés-végrehajtási szervezet részéről a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter vezetése, irányítása vagy felügyelete alá tartozó szervek irányában fennálló ellátási kötelezettségről, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatása keretében előállított termékekről és szolgáltatásokról, azok átadás-átvételéről és az ellenőrzés rendjéről szóló 9/2011. (III. 23.) BM rendelet.

A két rendelet közötti alapvető eltérés az, hogy

- a BM-rendelet hatálya alá tartozó szerveknél ebben az esetben van tárgyalás,
- a kormányrendelet hatálya alá tartozó szervek esetén nincs tárgyalás amennyiben az ajánlattevő hitelt érdemlően bizonyítja, hogy legalább 20 %-kal olcsóbban tudja beszerezni azonos paraméterek mellett az adott terméket vagy szolgáltatást.

A rendeletek értelmében a büntetés-végrehajtási szervezetet ellátási kötelezettség terheli.

Az előadó ezután részletesen ismertette a közbeszerzési értékhatárokat elérő vagy meghaladó, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatása keretében előállított termékek és szolgáltatások körébe tartozó tervezett és nem tervezett igények kielégítésének szabályait és az egyes lépések határidejét. A kormányrendelet hatálya alá tartozó (itt *kedvezményezett*nek nevezett) szervezeteknek igényeiket a Központi Ellátó Szervnél (KESZ) kell bejelenteniük és ennek alapján indítja meg a KESZ a közbeszerzési eljárást. Az előadó hangsúlyozta azt az előírást, amely szerint a kedvezményezett akkor jogosult a KESZ által legjobbnak tartott ajánlatot elutasítani, ha hitelt érdemlően bizonyítani tudja, hogy a KESZ által meghatározott ellenértéknél legalább 20 %-kal kedvezőbb ellenértéken tudja a terméket vagy a szolgáltatást beszerezni, mégpedig a KESZ számára eredetileg meghatározott minimális műszaki tartalommal, paraméterekkel, minőséggel, valamint teljesítési hellyel, tel-

jesítési határidővel, az ajánlati kötöttséggel azonosan vagy annál kedvezőbb módon.

Áldás vagy átok? Hatályba lépett az új Munka Törvénykönyve, változások a munkavédelem területén – ez volt a címe dr. Bujtor Gyula munkaügyi és munkavédelmi tanácsadó előadásának.

A 2012. évi I. törvény – a Munka Törvénykönyve – számos változást tartalmaz a korábbi törvényhez képest. Az előadó nagyon szemléletes módon és a gyakorló vállalkozók szempontjából jól áttekinthetően gyűjtötte össze azokat a tudnivalókat, amelyekkel kapcsolatban teendőik vannak. „Hatályos, nem hatályos?” címszó alatt a 2012. július 1-jén hatályba lépett ill. a 2013. január 1-jén hatályba lépő előírásokra (a munkaszerződések, megállapodások, egyoldalú jognyilatkozatok, kollektív szerződések, ill. a távolléti díj számítására, a szabadságra, a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás szabályozására vonatkozó rendelkezések) hívta fel a figyelmet. Ezután az „Elmulasztottunk-e valamit?” címszó

alatt részletesen felsorolta mindazokat a fontos szempontokat, amelyeket a vállalkozóknak érdemes áttekintenünk, például abból a szempontból, hogy az új rendelkezések folyamánként mi előnyös és mi hátrányos a számukra ill. vállalkozásuk számára, megtették-e minden szükséges intézkedést, amit az új törvény a kötelezően előír a munkavállalókkal kapcsolatban előír. (Mint érdekességet említjük, csupán ebben a témakörben 43 szempontra hívta fel a figyelmet!) Áttekintette a munkavállalók ill. a munkáltatók számára előnyös változásokat, majd rátért a munkavédelemmel kapcsolatos új szabályok ismertetésére, köztük az 1993. évi XCIII. törvény módosításaira, valamint a munkavédelmi ellenőrzés szabályainak változásaira, többek között a szabálysértési hatáskör megszűnésére, valamint arra, hogy a dohányzás szabályait már nem a munkavédelmi hatóság, hanem az ÁNTSZ ellenőrzi; szólt a Nemzeti Munkaügyi Hivatal létrejöttéről, az OMMF megszűnéséről, átalakulásáról, a kockázatértékelés szabályainak változásairól, az egyszerűsített foglalkoztatás keretében munkát végzők munkakörü alkalmassága vizsgálatának új szabályairól.

Az adózással kapcsolatos új előírásokról beszélt **A „nagyoknak” alig változik valami, a többieknek viszont igen** című előadásában Ruszin Zsolt, a Magyar Könyvelők Országos Egyesületének alelnöke. Bevezetesként néhány jellegzetesen „magyar ügynek” nevezett eset példáját hozta fel (egy igazolatlan eredetű áru esetét, egy feketemunkával kapcsolatos bonyolult ügyet, egy megszűnt vállalkozással kapcsolatos számlázás ügyét, valamint egy szállítmányozással kapcsolatos probléma kimenetelét), majd rátért az aktuális adóügyi kérdésekre. Ezen belül tárgyalta a székhely pontos megadásának és fellelhetőségének fontosságát, az adószám megállapításának menetét, a kockázatelemzéshez szükséges ún. KOCKERD kérdőív kitöltésének szükségességét, de egyben rámutatott a kitöltésével kapcsolatos, a

kérdőív túlzott bonyolultságból adódó problémákra is. (A kérdőív elsődleges célja, hogy az adózó által végezni kívánt tevékenységhez szükséges személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek fennállásáról hiteles képet kapjon a Nemzeti Adó- és Vámhivatal. Ha a kockázatelemzésből az adóhatóság arra a következtetésre jut, hogy a vállalkozás működése az adózás szempontjából kockázatos, akkor fokozott felügyeletet rendelhet el.)

Az előadó ezután rátért a kisvállalkozókat érintő új adózási formára, a Kisadózók Tételes Adójának (KATA) ismertetésére. Részletesen bemutatta alkalmazásának előnyeit és feltételeit, az áttérés módját, összefüggését a társadalombiztosítás szabályaival.

A következő témakör az Általános Forgalmi Adó (ÁFA) és annak változásai voltak. Ezen belül számos témát tárgyalt (autóbérlés, az átvihető követelés elévülése, bevallások – köztük részletesen a tételes áfa-bevallás –, viszszaigénylés, a termények fordított áfája, az alanyi adómentesség, a pénzforgalmi áfa). Szó volt a 2013-ban tervezett adóváltozásokról is, ezek között hangsúlyozottan a társasági adó, az ipar-

üzési adó, a személyi jövedelemadó (SZJA), az egészségügyi szolgáltatási járulék, az áfa, az illeték, a számviteli szabályok várható változásairól.

A rendkívül érdekes és hasznos előadás sokoldalú eligazítást adott a vállalkozóknak általában – és ezen belül természetesen a textiltisztító szakma vállalkozói-
nak is – ahhoz, hogy gazdálkodásukban milyen változásokhoz kell igazodniuk.

A textiltisztító szakma V. magyarországi konferenciája *Király Valéria* igazgató zárszavával ért véget. A Textiltisztító Egyesülés igazgatója hangsúlyozta, hogy az elhangzottak jelentős mértékben hozzájárulhattak a jelenlevők szaktudásának elmélyítéséhez és ezzel a hazai textiltisztító ipar színvonalának emeléséhez. Ezen kívül alkalmasak voltak a nemzetközi együttműködés bővítésére is, ami ugyancsak nagyon fontos szempont a vállalatok, sőt az egész ország fejlődése szempontjából is. Végezetül *Zura György*, a Textiltisztító Egyesülés konzultatív bizottságának tagja köszönt el a megjelentektől.

